

Град: .....

Училище: .....

Утвърдил директор: .....

(Име, фамилия, подпис)

ГОДИШНО ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

по учебния предмет **география и икономика** за 5. клас

Брой учебни часове (по учебен план): 51

Брой часове през първия учебен срок : ..... часа, 18 учебни седмици, ... часа седмично

Брой часове през втория учебен срок: ..... часа, 16 учебни седмици, ... часа седмично

Уроци за нови знания: 30 часа

Уроци за преговор и обобщение: 5 часа)

Уроци за практически дейности (и учебни екскурзии): 11 часа

Уроци за контрол и оценка: 5 часа

Разработил: .....

(Име, фамилия, подпис)

№ по ред	Учебна седмица	Тема на урочната единица	Вид урочна единица	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия	Контекст и дейности за всяка урочна единица	Методи и форми на оценяване по теми и/или раздели	Забележка
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.		ЗНАМ И МОГА Какво знам и мога в началото	Начален преговор и контрол Входно ниво	Актуализация на основните знания и умения от учебното съдържание по <i>човекът и природата</i> и <i>човекът и обществото</i> съгласно ДОИ и УС (начален етап)		Показва знания и умения, свързани с очакваните резултати – чрез попълване на таблица, четене на карта, работа с различни средства за онагледяване. Решава тестови задачи, свързани с гео-графското познание. Междупредметни връзки – ЧП, ЧО, БЕЛ	устна проверка; оценка на работата в час; писмено-диагностичен тест (начално оценяване)	Входно ниво – оценки
2.		I. Географска информация Географията – древна и съвременна наука	Нови знания	<i>Определя</i> какво изучава географията. <i>Описва</i> откритията на Христофор Колумб, Вашку да Гама и Фернандо Магелан. <i>Нанася</i> маршрутите на мореплавателите върху контурна карта. <i>Посочва</i> примери за използването на географията в своя живот.	география; Велики географски открития	Назовава, описва, определя географски обекти, формулира определения. Посочва примери. Изчертава маршрути върху контурната карта. Попълва задачи в учебната тетрадка. Изказва мнение за събитията, свързани с географията и историята. Междупредметни връзки – БЕЛ, ИЦ, М	индивидуално и групово: а) устна проверка на домашната работа в учебната тетрадка б) по време на преподаваната урочна единица	
3.		Ориентиране в природата	Нови знания	<i>Знае</i> какво е ориентиране. <i>Знае</i> начини за ориентиране – по Слънцето, с компас, по картата, по местни признаци. <i>Ориентира се</i> в природата с помощта на компас и по карта.	хоризонт; компас	Индивидуална и групова самостоятелна работа с учебник и нагледни материали. Ориентиране в класната стая – посоки на света. Ориентиране в природата с помощта на карта и компас. Описва ориентиране по небесни тела.	индивидуална цифрова оценка; качествена оценка на работата в екип	
4.		Географски глобус и географска карта	Нови знания	<i>Определя</i> какво е географска карта и мащаб. <i>Чете</i> условни знаци на географската карта. <i>Познава</i> способите на картографиране – на количествения фон, на качествения фон, на линиите на движение, точков способ. <i>Използва</i> елементите на географската карта – чете условни знаци, изчислява разстояния, разпознава	числен мащаб; общогеографска карта; тематична карта	Наблюдава и различава географските карти. Работи с елементите на картата. Описва и разбира новите понятия – числен мащаб, общогеографска и тематична карта. Разчита видовете карти, разширява уменията си. Анализира географската информация и начините на представянето ѝ върху картата. Посочва значението на видовете карти за живота. Изказва мнение. Работи с числен мащаб. Междупредметни връзки – ЧО, М, ИЦ.	оценка на умения за: четене и нанасяне на условни знаци; изчисляване на разстояния; разпознаване на видовете географски карти и способите за картографиране; цифрова и	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				способи на картографиране.			качествена – индивидуална	
5.		Градусна мрежа	Нови знания	<i>Определя</i> географски координати по глобус и карта. <i>Изчислява</i> разстояния с помощта на числения мащаб.	градусна мрежа; географска ширина; географска дължина	Работи с учебник, атлас, карта и глобус. Дава определение на градусна мрежа, географска ширина и дължина. Решава задачи от учебната тетрадка. Намира координати на основни паралели и меридиани и на географски обекти. Прави съобщения чрез ИКТ за географските карти и глобус. Междупредметни връзки –М, ТП.	оценки от предни уроци за умения – четене на глобус и карта по условни знаци; – за решени задачи в часа.	
6.		Работа с географски глобус и географска карта. По следите на географските открития	Практическа дейност	<i>Четене</i> на картата и глобуса по отношение на: – географски координати – ориентиране в посоките на света – елементите на картата и глобуса: – мащаб – градусна мрежа – условни знаци и цветове – способности на картографиране		Определя главни и второстепенни посоки на света. Извършва мислено пътешествие по карта. Работи с мащаб и изчислява. Определя географско положение на географски обекти. Разпознава видовете карти. Проследяване маршрут по посока и пресичане на основни координати. Самонаблюдение и самоконтрол.	индивидуални оценки по поставените задачи; устни; цифрови; самооценяване	
7.		ЗНАМ И МОГА Ориентиране в природата Географски глобус и карта	Контрол	<i>Проверява и затвърдява</i> знанията за: – ориентиране хоризонт – ориентиране по небесни тела и други признаци. <i>Знаене</i> за: глобус, географска карта, видове карти, мащаб, елементи на картата и глобуса; – основни географски координати и определяне на географско положение. <i>Изчислява</i> разстояния.		Умение за ориентиране в природата. Работи самостоятелно върху определения на новите понятия. Самоконтрол при решаване на задачи с мащаб и определяне на географски координати – умения за разпознаване на видовете карти и способности за картографиране, затвърдяване на знания и умения, необходими и приложими в живота по темата на контрола. Междупредметни връзки – ЧП, М, БЕЛ.	самоконтрол; самооценка	
8.		II. Планетата Земя Планетата Земя – форма, размери и движения	Нови знания	<i>Описва</i> мястото на Земята в Слънчевата система, нейната големина и форма. <i>Обяснява</i> движенията на Земята около оста ѝ и около Слънцето и последиците от тях.	земна ос; равноденствие; ; слънцестоене	Прилага знания от <i>човекът и природата</i> от 4. клас, определя мястото на Земята в космическото пространство. Решава задачи в проблемна ситуация. Прилага наученото в ежедневния си живот. Разкрива връзки между движения, форма и последици. Изказва мнение, прави	формираща проверка; писмени оценки върху самоконтрол и работа в тетрадка; устна	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				<i>Дава примери за влиянието на формата и движенията върху природата и живота на човека.</i>		обобщения. Изработва и оформя схеми на движенията и топлинните пояси. Междупредметни връзки – БЕЛ, М.	оценка върху стари знания и новите понятия	
9.		Движения на Земята и влиянието им върху природата и човешкото общество	Практическа дейност	<i>Разширява</i> знанията и уменията си за планетата Земя. <i>Изяснява</i> причините за видовете движения и формата на Земята. <i>Прилага</i> умения за анализ на различия в Северното и Южното полукълбо и последиците от движенията.		Обяснява формата на Земята. Решава задачи, свързани с движенията ѝ. Определя прилики и разлики в сезоните. Работи с учебник, атлас и схеми, като анализира и обобщава, свързва с предходни знания. Разкрива значението на движенията на Земята и формата ѝ за облика на природата и стопанската дейност на хората. Междупредметни връзки – ЧП, М.	устна формираща индивидуална и групово оценка; проверка на усвояването и използването на понятията	
10.		Строеж на Земята	Нови знания	<i>Описва</i> вътрешния строеж на Земята – ядро, мантия и земна кора. <i>Разграничава</i> външните обвивки на Земята – литосфера, хидросфера, атмосфера, педосфера и биосфера. <i>Дава</i> примери за взаимодействието между обвивките на Земята. <i>Изработва</i> схема на вътрешния строеж на Земята и външните обвивки – геосфери.	ядро; мантия; земна кора; литосфера; хидросфера; атмосфера; педосфера; биосфера	Работи с илюстрациите и схемите в учебника и атласа. Разкрива същността на вътрешния строеж и особеностите в него. Чертае схема. Анализира ролята на вътрешните земни сили. Обяснява закономерностите, процесите и явленията във външните геосфери. Чертае схема на взаимните връзки и зависимости между тях. Посочва примери и прилага усвоени знания и умения. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧО и ЧП.	устна проверка на задачите от учебната тетрадка; цифрова и качествена оценка на използването на новите понятия	
11.		Сушата и водата на Земята – континенти и океани	Нови знания	<i>Обяснява</i> какво е континент и океан, бряг и брегова линия. <i>Описва</i> формирането на съвременните континенти. <i>Посочва</i> на картата континентите, океаните и бреговите форми. <i>Сравнява</i> континентите и	Лавразия; Гондвана; провлак; проток; остров; залив	Изяснява формирането на континентите и океаните. Работи с илюстрации и текст от учебника и атласа. Използва допълнителна информация за старите континенти – Лавразия и Гондвана. Работи в екип и обяснява понятия и разпознава географски обекти. Надписва в контурната карта континентите и	качествена оценка на работата в учебната тетрадка и начертаните схеми; цифрова устна оценка на усвоените	

				океаните по географско положение и площ.		океаните. Чете физикогеографска карта и съставя текст за брегови форми и сравняване на континентите и океаните. Значение на водите.	понятия при проблемни задачи	
--	--	--	--	--	--	---	------------------------------	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.		III. География на природата Релеф и полезни изкопаеми	Нови знания	<i>Определя</i> какво е релеф. <i>Обяснява</i> особеностите на релефа – образуване, видове скали, които го изграждат, форми на релефа, абсолютна и относителна височина. <i>Разпознава</i> (на карта, в изображение, в текст) формите на релефа (планина, хълм, плато, низина, равнина, долина, котловина, депресия). <i>Знае</i> правилата за разумно поведение по време на земетресение.	вътрешни и външни земни сили; магмени, седиментни, метаморфни скали	Затвърдяване на уменията за разпознаване и характеризиране на формите на релефа от наблюдения, по географска карта, илюстрации и др. Работи с илюстрации, изображения и различни източници на информация. Работа в екип – изчисляване на абсолютна и относителна височина. Групира видовете полезни изкопаеми по определени качества и стопанско значение. Разбира необходимостта от опазване на околната среда. Показва на картата видове релефни форми и полезни изкопаеми. Спазва правила при земетресение. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧО, ЧП.	проверка на степента на усвояваните умения и техники на гео-графията. Формираща оценка – писмена и устна за използването и разбирането на понятията; проверка и самооценка чрез задачите в учебника и в учебната тетрадка	
13.		Природните бедствия – как да се защитим	Практическа дейност	<i>Определя</i> какво е природно бедствие. <i>Изяснява</i> причините за бедствията. <i>Знае</i> определените правила на поведение при природно бедствие.	земетресение; наводнение; лавинообразуване; евакуация	Разпознава видовете природни бедствия. Участва в обучения в училище при евакуация и спазването на правилата. Усвоява правилата. Проучва допълнителна информация – последиците – материални и човешки загуби от бедствие. Оформя карта „Моето поведение при бедствие вкъщи и в училище“, „Как да помогна на моето семейство и на други хора, когато има бедствие“.		
14.		Климат – фактори и елементи	Нови знания	<i>Определя</i> какво е време и климат. <i>Обяснява</i> факторите и	въздушни маси; океански	Прави разлика между време и климат. Работи с учебник и атлас. Споделя лично впечатление за времето и	устни оценки от практически изпитвания и	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				елементите на климата. <i>Знае</i> за изменението на климата по географска ширина и надморска височина. <i>Чете</i> климатограма. <i>Определя</i> значението на климата.	течения; температура; атмосферно налягане; вятър; валежи; климатограма	изменение на елементите му. Прилага знания от движението на Земята около Слънцето и последиците. Определя по географската карта изменението на климата по г.ш. и н.в. Характеризира времето в родното селище. Междупредметни връзки – БЕЛ, М.	домашна работа, както и нова информация за бедствия	
15.		Климатични пояси и области	Нови знания	<i>Обяснява</i> особеностите на основните климатични пояси и планинската област. <i>Разпознава</i> климатичен пояс по климатограма. <i>Съставя</i> кратък писмен текст с помощта на ключови думи или съпътстващи въпроси.	екваториален; тропичен; умерен; полярен климатичен пояс; планинска климатична област	Изяснява разликите при климатичните пояси. Умение за описание на климатичен пояс и планинска климатична област. Характеристика (писмена) на климатичен пояс, който предлага най-подходящи условия за живот на хората. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧО.	текуща оценка от устни и практически изпитвания и домашна работа с писмена оценка	
16.		Съставяне и четене на климатограма	Практическа дейност	<i>Съставя</i> климатограма по дадени стойности на температура и валежи. <i>Изчертава</i> климатограма по указание. <i>Чете</i> климатограма по правило.	климатограма	Чете климатограма. Анализира географска информация. Работи се в екип по групи. Използва допълнителна информация и интерактивни методи. Сравнява климатограми по правило. Междупредметни връзки – М, БЕЛ.	текущи оценки от устни и практически изпитвания	
17.		Световен океан	Нови знания	<i>Обяснява</i> свойствата на водата в Световния океан (температура, соленост, движения). <i>Определя</i> значението на Световния океан и необходимостта от опазването му.	Световен океан; вълни; приливи и отливи; течения	Работа с географската карта на света в атласа. Надписва имената на морета и океани в контурната карта. Работа в екип с учебник. Оформяне схеми и четене на теченията. Решаване задачи от учебника и тетрадката. Информация от интернет за екологични катастрофи в Световния океан и теченията. Междупредметни връзки – ЧП, М, ИГ.	индивидуално изпитване – устно; писмено изпитване по домашна работа; защита на мнение по географски въпрос	
18.		Води на сушата	Нови знания	<i>Обяснява</i> същността и особеностите на водите на	речна система; устие;	Работа с физикогеографска карта в атласа и илюстрации в учебника.	устно индивидуално	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				сушата. <i>Чете</i> хидрограма. <i>Определя</i> значението на водите на сушата и необходимостта от опазването им. <i>Знае</i> правилата за разумно поведение при наводнение.	водосборен басейн; езеро; ледник; подземни води; хидрограма; режим на речния отток	Използване на допълнителна информация за най-дългата река – Амазонка, р. Нил и най-пълноводната – р. Конго в Африка. <i>Чете</i> хидрограма, решава задачи от учебника и учебната тетрадка. Правило за поведение при наводнения и припомня как се пести водата у дома. Описва река, протичаща около родния край. Междупредметни връзки – ЧП, М.	изпитване; изказва мнение по географски проблем; проверка на домашна работа с контурната карта и учебната тетрадка	
19.		Работа с хидрограма	Практическа дейност	<i>Определя</i> и изработва хидрограма. <i>Чете</i> хидрограма по правило. <i>Обяснява</i> пълноводие, маловодие, годишен речен отток. <i>Описва</i> река по правило.	хидрометрична станция; месечен и годишен отток на реката	Изчертава хидрограма. Анализира данни за месечни валежи и водно количество. Прави изводи и обобщения, свързани с факторите и климата. Решава задачи от учебната тетрадка. Работи в екип за характеристика на река в определен климатичен пояс и нова информация от други източници. Междупредметни връзки – М, ЧП, БЕЛ.	оценки от други участия и работата в час; качествена оценка за актуална информация за географски обект	
20.		Почви, растителен и животински свят	Нови знания	<i>Определя</i> какво е почва. <i>Описва</i> особеностите на почвите – формиране, типове, разпространение и значение. <i>Описва</i> особеностите на растителния и животинския свят – основни видове, разпространение и значение. <i>Знае</i> за изменението на природните компоненти по географска ширина и надморска височина.	латеритни; пустинни; черноземни; кафяви горски	Работи в екип. Описва по илюстрации и почвени сбирки. Чертае схема на факторите. Работи с карта на природните пейзажи (зони), описва и сравнява. <i>Чете</i> схеми, разкрива взаимни връзки. Анализира и обобщава, назовава и разпознава типове почви в съчетание с растителен свят и климат по географска ширина. Прави схема по надморска височина. Изяснява значението на почвите, растителния и животинския свят. Дискутира и изразява мнение за живата природа. Междупредметни връзки – ЧП, ИТ.	устна, индивидуална и групова оценка от други участия и в часа; формираща оценка; устна и писмена проверка на усвоените умения и използването на понятията	
21.		Компоненти на природната среда	Обобщение	<i>Затвърдява</i> знанията за компонентите на природната среда и		Работа в екип – атлас, учебник. Работи със схеми – попълва и анализира, обобщава. <i>Определя</i> закономерности,	формираща устна оценка на група и индивидуално	

				значението ѝ за човека. <i>Описва</i> елементите на природната среда. <i>Описва</i> природата в родния край.		чертае схеми. Открива нови идеи и взаимозависимости. Изразява мнение за опазването на природата. Описва природата чрез текст, презентация, рисунка, видео клип – по избор. Междупредметни връзки – БЕЛ, ЧП.		
22.		ЗНАМ И МОГА Природният лик на Земята	Контрол	<i>Познава</i> основни понятия, закономерности и явления и процеси. <i>Разпознава</i> природните компоненти по текст и изображение. <i>Затвърдява</i> умения за характеристика на природен компонент.		Отговаря писмено на въпроси и твърдения. Прави характеристика. Решава тестови задачи. Открива грешки. Записва определения. Самопроверка и самоконтрол на знания, понятия и умения. Междупредметни връзки – БЕЛ, М.	формираща писмена оценка на всеки ученик от контролния тест – самооценка	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
23.		Природни зони	Нови знания	<i>Определя</i> какво е природна зона. <i>Описва</i> основните природни зони по правило. <i>Проследява</i> по карта измененията на природните зони по географска ширина. <i>Разпознава</i> природна зона по текст и изображение.	зона на влажните екваториални гори; зона на тропичните пустини; зона на горите в умерения пояс; зона на полярните пустини	Описва природна зона по правило. Прилага знания и умения за отделните геосфери, взаимните връзки и зависимости между тях. Представя компютърна презентация, проект за определена природна зона. Работи с атлас и схеми. Попълва таблица. Сравнява природните зони по карта, илюстрации. Използва различни източници на информация. Междупредметни връзки – БЕЛ, ЧП, ЧО, ИТ.	устна и индивидуална проверка за степента на усвоеност на умения и техники от географията; усвояване и използване на понятията от раздела	
24.		Зона на влажните екваториални гори. Зона на тропичните пустини	Нови знания	<i>Обяснява</i> и описва по правило двете зони. <i>Проследява</i> измененията в зависимост от особеностите на природните компоненти по географска ширина и надморска височина. <i>Сравнява</i> двете зони по текст, илюстрация, филм и ги разпознава. <i>Определя</i> условията за живот и стопанска дейност.	екваториални влажни гори; тропични пустини	Работи в екип. Използва географска карта, атлас, текст в учебника. Решава задачи и дава отговор на проблемни въпроси. Характеризира по отличителните черти всяка зона и по специфичните ѝ компоненти. Използва информация от различни източници. Чете климатограми. Попълва таблици. Междупредметни връзки – БЕЛ, ЧП, М.	проверка на умения и понятия, приложими по темата; устни индивидуални оценки	

25.		Зона на горите в умерения пояс. Зона на полярните пустини	Нови знания	<i>Изяснява</i> основните причини за формирането на двете природни зони. <i>Описва</i> по алгоритъм – правило всяка зона. <i>Чете</i> различни източници на информация. <i>Разкрива</i> условията на живот в двете зони и стопан-ска дейност. <i>Открива</i> информация по интернет за полярните пустини.	полярни пустини	Работи в екип с географска карта, илюстрации и текст. Открива причини за формирането на зоните. Попълва таблица. Отговаря на въпросите и задачите в учебника и учебната тетрадка. Разкрива значението и опазването на природата в двете зони. Изразява лично мнение по географски проблем за решаване. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧП.	устна индивидуална оценка - цифрова; качествена за работата на всяка група	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
26.		Природни зони	Практическа дейност и обобщение	<i>Определя</i> многообразието на природата на планетата Земя. <i>Обяснява</i> сложната система на природата и нейните компоненти. <i>Разкрива</i> единността и цялостността на географската обвивка. <i>Доказва</i> свързаността и взаимообусловеността на природните компоненти във всяка зона. <i>Познава</i> основните понятия.		Работи в екип. Използва и прилага знания и умения при попълване на таблица. Познава характерните черти на природните зони на планетата, като ги описва. Работи с пъстър калейдоскоп и прави писмено описание на природни зони по изображения, графики, климатограми и хидрограми. Сравнява, открива общото и различното. Характеризира природата в родния край и я оценява. Междупредметни връзки – БЕЛ, ЧП.	проверка чрез самоконтрол и самооценка при изпълнение на задачите в учебника и тетрадката; устни и цифрови индивидуални оценки	

27.		IV. География на обществото и стопанството Население на Земята	Нови знания	<i>Знае</i> броя, гъстотата и разпределението на населението. <i>Изчислява</i> средна гъстота на населението. <i>Описва</i> човешките раси по основни признаци. <i>Определя</i> разпространението на основните религии (християнство, ислям, будизъм). <i>Дава</i> примери за взаимно уважение и търпимост между хората.	миграция	Групова работа с географска карта. Разпознава и описва раси. Изразява мнение. Решава задачи в тетрадката. Работи с кръгова и стълбчеста диаграма. Анализира таблици, схема на миграционни движения. Обяснява причините за миграциите. Изчислява средна гъстота. Изразява мнение по проблемите на населението в света. Между-предметни връзки (БЕЛ, М, ЧО, ЧП).	оценка от работата в час – качествена за групите; индивидуална цифрова	
28.		Човешки раси и религии в света	Практическа дейност	<i>Затвърдява</i> понятията религия и раса. <i>Познава</i> расите в света. <i>Обяснява</i> причините за различията по външни белези и вероизповедание на хората. <i>Посочва</i> примери за собствената си принадлежност към раса, вероизповедание и връзка с други раси и религии.		Определя и затвърдява чрез решаване на тестови задачи понятията религия и раса от учебника и тетрадката. Работи в екип със снимков материал, текст – попълва таблица. Открива грешки. Анализира характерни черти на раси и религии, прави изводи. Изразява мнение по проблеми от расов и религиозен характер.	индивидуална цифрова оценка от предния час и в този час	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
29.		Селища	Нови знания	<i>Определя</i> какво е селище. <i>Описва</i> образуване на селищата. <i>Описва</i> особеностите на видовете селища (село, град). <i>Назовава</i> и <i>описва</i> основните проблеми на селищата – замърсеност, пренаселеност или обезлюдяване, транспортни проблеми.		Работи по групи с учебник, атлас, работна тетрадка. Отговаря на въпроси. Изяснява факторите за възникване на селищата. Разкрива разликите между градски и селски селища – прави характеристики. Наблюдава илюстрации и определя видове селища. Анализира проблеми и изказва мнение. Попълва таблица, ползва нова информация, чертае схеми. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧО, ИКТ.	оценки от предни часове и работата в този час – цифрова индивидуална	
30.		Политическа	Нови	<i>Знае</i> какво е държава,	политическа	Екипна работа с политическата карта в	оценка върху	

		карта на света	знания	форма на управление. <i>Групира</i> държавите по географско положение, брой на населението и форма на управление – република, монархия. <i>Назовава</i> някои международни организации (ООН, ЕС, НАТО).	карта	атласа на света. Определя вида на картата по съдържание. Анализира таблица. Определя символи на държавите. Групира страните по определени показатели. Работи с текст и задачи от учебника и тетрадката. Използва интернет. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧО, ИКТ, ИЦ.	компоненти на природната среда – фактор за формиране на държавите; индивидуална цифрова	
31.		Политическа карта на света. Международни организации	Практическа дейност	<i>Затвърдява</i> знания и умения за политическата карта. <i>Определя</i> значението на политическата карта и групирането на страните. <i>Прилага</i> способите за картографиране. <i>Описва</i> белези на държавите. <i>Нанася</i> върху контурната карта видовете страни по показатели. <i>Знае</i> целите на международните организации.		Работи с политическата карта на света и континента Африка. Оцветява върху контурната карта на света страни по географско положение, площ, републики, монархии. Очертава граници и надписва столиците им. Характеризира държавите и сравнява показателите им. Обобщава, прави изводи, ползва интернет за международните организации. Изготвя презентации, проекти, илюстрации. Разширява знанията и уменията си.	цифрова оценка – индивидуална и групово – качествена; стари знания и прилагане на нови в часа	
32.		Стопанство	Нови знания	<i>Определя</i> какво е стопанство. <i>Обяснява</i> влиянието на природните и обществените фактори върху развитието на стопанството. <i>Назовава</i> основни стопански дейности – добиващи, обработващи, обслужващи	пазарно стопанство; земеделие	Чете и сравнява стопанска карта. Работи с илюстрации, диаграми (кръгова) и схеми (стълбчеста). Анализира видовете фактори и основните дейности. Попълва таблица. Посочва стопанските дейности в родния край. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ТП, ЧО, ИКТ.	цифрова оценка от други часове, пренос на знания и умения и домашна работа	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
33.		ЗНАМ И МОГА Общество и стопанство	Контрол	<i>Проверява</i> знанията и уменията върху раздела. <i>Осъществява</i> самоконтрол.		Решава задачи от учебника и тетрадката. Свързва снимков материал и прави изводи. Работи с тестови задачи. Описва проблеми на селищата. Изказва мнения. Групира държави. Попълва тест, отговаря на въпроси. Прилага нова информация. Използва интернет. Работи с контурна карта.	проверка чрез самооценка и оценка на решените задачи в тестовите и нагледните материали	
34.		V. География	Нови	<i>Определя</i> географското	Гибралтарски	Работа в екип с географската карта –	оценка на	

		на континентите и страните Географско положение, големина, брегове и опознаване на Африка	знания	положение, големината и границите на Африка по правило. <i>Описва</i> бреговете по карта. <i>Описва</i> опознаването и изследването на континента от Вашку да Гама и Дейвид Ливингстън. <i>Нанася</i> върху контурна карта названията на бреговите форми.	проток; Суецки канал; Средиземно море; Червено море; о. Мадагаскар; Гвинейски залив; п-в Сомалия	четене на картата, определяне на географското положение – крайни точки. Измерване разстояния между тях. Нанася географски обекти върху контурната карта. Работа с интернет информация. Посочва значението на гео-графското положение. Затвърдява умения за учене. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ИТ, ИЦ.	работата в час; прилагане на знания, умения от предни уроци; цифрова индивидуална	
35.		Релеф и полезни изкопаеми	Нови знания	<i>Характеризира</i> релефа на Африка. <i>Познава и характеризира</i> полезните изкопаеми на Африка. Типични видове, териториално разпределение.	Заирска котловина; областта Судан; Сахара; Етиопска планинска земя; Калахари; Намиб; Килиманджаро; Драконови планини; Атласки планини	Чете карта, описва форми на релефа. Нанася върху контурната карта, оцветява и надписва. Определя видовете форми на релефа и видовете полезни изкопаеми. Изразява мнение за природната среда на Африка. Развива умения за учене, анализ и изводи.	качествена и цифрова оценка; индивидуално оценяване	
36.		Географско положение, брегове, релеф и полезни изкопаеми на Африка	Практическа дейност	<i>Характеризира</i> географското положение, релефа и полезните изкопаеми. <i>Нанася</i> върху контурната карта граници, брегови форми, координати, названия на изучените форми на релефа и най-важните видове полезни изкопаеми.		Работи с природна карта на Африка и контурна карта. Попълва таблица за формите на релефа и за видовете полезни изкопаеми. Наблюдава илюстрации и ги свързва с Африка. Работи върху контурната карта. Извършва мислено пътешествие по 30° и.д. от картата на Африка. Нанася, обозначава, записва. Определя място и форма на релефа.	индивидуална оценка за часа; знания и умения от други участия	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
37.		Климат	Нови знания	<i>Обяснява</i> факторите и елементите на климата в Африка.	субекваториален пояс; субтропичен	Работи с климатична карта. Чете климатограми, анализира, прави изводи. Използва илюстрации и схеми,	работа по групи – оценки в групите устни цифрови и	

				Обяснява схемата на пасатите.	пояс	обяснява ролята на въздушни маси, пасати, мусони. Отговаря на проблемни въпроси. Решава задачи от учебника и тетрадката. Междупредметни връзки – М, ЧП.	качествени за класа	
38.		Климатични пояси и области	Нови знания	<i>Характеризира</i> климатичните пояси и планинската област в Африка по правило. <i>Нанася</i> върху контурната карта климатичните пояси на Африка. <i>Отговаря</i> на географски въпрос, като комбинира различни източници на информация (климатограма и карта).		Използва правило за характеристика на климатичен пояс. Работи с климатична карта, учебник и други източници на информация. Анализира климатограми и сравнява. Работи с контурна карта – нанася пояси. Чете и анализира елементите. Изразява мнение за условията на живот в климатичните пояси. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧП.	общокласна групов и индивидуална оценка; количествена – цифрова и качествена	
39.		Води	Нови знания	<i>Характеризира</i> водите на Африка – главен вододел, отточни и безотточни области, използване и опазване. <i>Характеризира</i> река по правило. <i>Нанася</i> върху контурната карта изучените реки и езера в Африка.	делта; естуар; <i>реки:</i> Нил, Конго, Замбези; <i>езера:</i> Виктория, Танганика, Чад; водопад Виктория	Работи с текста от учебника, попълва таблица, характеризира водите. Нанася върху контурната карта главен вододел. Очертава отточни и безотточни области. Решава задачи от учебника и тетрадката. Работи със схеми, илюстрации и допълнителна информация. Разкрива връзки между климат и води. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ИТ.	оценки от устни изпитвания и практическа дейност в час	
40.		Природни зони	Нови знания	<i>Характеризира</i> природните зони и планинската област в Африка. <i>Съставя</i> маршрут за мислено пътешествие из природните зони на Африка.	червено-кафяви почви; терра роса; зона на саваната; зона на твърдолистнит е вечнозелени гори и храсти; оазис	Работи с учебник, атлас, калейдоскоп – снимков материал. Описва зоните, съставя кратък текст. Попълва таблица. Сравнява зоните и условията за живот в тях. Отговаря на въпроси с проблемна ситуация. Използва интернет за нова информация. Междупредметни връзки – БЕЛ, ИТ.	цифрова оценка за изработване и защита на проект и презентация	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
41.		Пътешествие	Практич	<i>Характеризира</i> природните		Работи по проект презентация, използва	устна цифрова	

		по 20° и.г.д. в Африка	еска дейност	зони и планинската област в Африка. <i>Съставя</i> маршрут за мислено пътешествие из природните зони.		допълнителна информация. Характеризира по правило природните зони на маршрута. Спазва правило за пътешествието. Определя и характеризира природните компоненти. Изчислява дължини с мащаб. Обобщава условия на живот и стопанска дейност. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧП, ЧО.	оценка за прилагане на умения и знания от предни уроци в този час	
42.		Население и политическа карта	Нови знания	<i>Характеризира</i> населението на Африка – брой, раз-пределение, расов състав, бит и култура. <i>Характеризира</i> изменението и съвременното състояние на политическата карта на Африка. <i>Изразява</i> мнение за типичните проблеми на населението (глад, болести, неграмотност).	местно и преселено население; колония	Развива умения за работа с карта за населението. Изчислява средна гъстота. Изпълнява задачи от учебника и тетрадката. Характеризира състава на местното и преселено население и разпределението му върху континента. Разкрива причините за изменението на политическата карта. Надписва страни върху контурната карта. Свързва илюстрации с населението и начина му на живот – изразява мнение. Междупредметни връзки – БЕЛ, ИЦ, М.	цифрова индивидуална оценка; текущи оценки от други участия в час и домашна работа	
43.		Стопанство	Нови знания	<i>Характеризира</i> стопанството на Африка – водещи фактори и съременно състояние. <i>Обяснява</i> териториалното разпределение на основни стопански дейности.		Работи със стопанска карта, учебник и тетрадка. Разкрива връзки и зависимости. Попълва схеми. Характеризира стопанските дейности в континента. Използва допълнителна информация за проблемите в развитието на стопанствата. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧО, ЧП, ИКТ, ИЦ.	текущи индивидуални оценки	
44.		Страни в Африка	Нови знания	<i>Характеризира</i> страните Египет и РЮА по правило. <i>Сравнява</i> в таблици изучените страни.		Прилага знания за работа с физикогеографска и политическа карта от атлас. Сравнява, попълва таблица, решава задачи и обобщава, прави изводи. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧП, ИКТ, ЧО, ИЦ, ТП.	цифрова индивидуална оценка	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
45.		Африка	Обобщение	<i>Характеризира</i> особеното в географското положение на Африка, природните компоненти и населението. <i>Описва</i> характерните черти на стопанството на Африка. <i>Спазва</i> правила и насоки за работа.		Работи в екип. Използва всички карти от атласа. Описва и затвърдява знания и умения за особеното в континента. Изказва и записва становище за значението на природните дадености и опазването им. Работи в екип по проект. Презентира нова информация, проект и други. Попълва задачите в тетрадката.	самоконтрол; оценка на представените проекти; самооценка чрез задачите в обобщението	
46.		ЗНАМ И МОГА Африка	Контрол	<i>Затвърдява</i> знания и умения за континента Африка. <i>Осъществява</i> самоконтрол и самооценка.		Решава тестови задачи в учебника и в тетрадката. Анализира климатограми. Нанася върху контурна карта. Отговаря на въпроси и работи с текст. Изчислява разстояния.	индивидуални писмени оценки от тестовия контрол върху Африка	
47.		Антарктида	Нови знания	<i>Определя</i> географското положение, големина и граници на Антарктида. <i>Описва</i> опознаването и изследването на континента – Белингсхаузен – Лазарев, Руал Амундсен. Българското участие. <i>Характеризира</i> природата на Антарктида. <i>Познава</i> особеното в политическия статус на Антарктида.	проток Дрейк; Антарктическ и полуостров; о. Ливингстън; ледник; айсберг; озонова дупка	Работи в екип: определя, описва и характеризира с помощта на карта, илюстрации и информация от различни източници за Антарктида. Споделя мнение за статута и опазването на природната среда. Разбира необходимостта от безядрена зона на континента и научните изследвания. Анализира ролята, мястото и приноса на българската научноизследователска база. Междупредметни връзки – БЕЛ, М, ЧО, ИЦ, ИТ.	текущи индивидуални устни оценки; оценки от практически дейности	
48.		„Топлият“ и „студеният“ континенти	Обобщение	<i>Сравнява</i> Африка и Антарктида. <i>Открива</i> и описва прилики и разлики.		Работи с учебник, тетрадка, атлас. Снимков материал, климатограми. Прилага основни знания и умения. Търси и извлича от интернет информация. Анализира, сравнява, обобщава.	текущи устни оценки	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
49.		Земята – нашият дом	Годишно обобщение и преговор	<p><i>Знае</i> да използва и прилага географска информация за науката география, Великите географски открития, ориентирани в природата, географски глобус и географска карта.</p> <p><i>Описва</i> и <i>характеризира</i> планетата Земя.</p> <p>Характеризира природните компоненти, взаимните връзки между тях и значението им за хората.</p> <p><i>Описва</i> населението, расите и религиите.</p> <p><i>Изразява</i> мнение за формирането на селищата и проблемите в тях.</p> <p><i>Познава</i> политическата карта на света.</p> <p><i>Групира</i> държавите по различни признаци и ги сравнява.</p> <p><i>Описва</i> факторите и особеностите на стопанските дейности, като определя значението им за дейностите на хората.</p> <p><i>Характеризира</i> континентите Африка и Антарктида.</p>		Работи в екип – групов дейност по раздели. Прилага мнения за степенуване на задачите. Попълва таблица, изработва нагледни материали. Използва забавна информация, кръстословици, интернет. Изпълнява задачи по опорни въпроси. Обобщава най-важното от раздела. Прави оценка и самооценка. Презентира проектни материали. Прилага основни умения за търсене и извличане на информация от интернет.	текуща оценка – групов и индивидуална от устни отговори, практически дейности и проекти	
50.		ЗНАМ И МОГА Какво знам и мога в края на учебната година	Контрол (изходно ниво)			Отговаря на въпроси от контролен лист. Попълва текстове. Проследява и записва маршрути. Работи с картосхеми. Определя посоки на света. Изчислява разстояния. Работи с текст. От-крива грешки и изяснява причини, работи с климатограми, снимков материал, схеми. Извършва	писмени оценки от контролна работа (тестови и други задачи)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
51.		Екскурзия	Практическа дейност	<i>Наблюдава. Описва. Характеризира</i> природата на родния край. <i>Работи</i> на терен.		мислено пътешествие по указание. Пише съчинение. Работи в екип. Изработва проект по темата и го защитава.		устни цифрови оценки на екипите

Използвани съкращения

БЕЛ – български език и литература

М – математика

ЧО – човекът и обществото

ЧП – човекът и природата

ТП – технологии и предприемачество

ИЦ – история и цивилизация

ИТ – информационни технологии